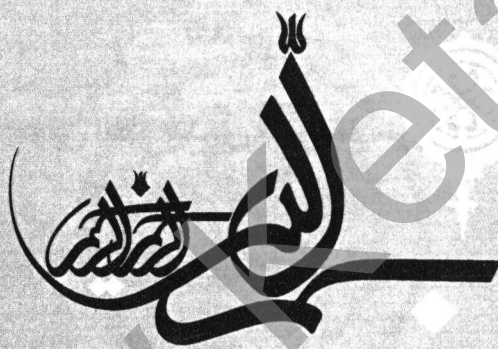

www.ketab.ir

تقديم به:

مولی الموحدین امیر المؤمنین علیہ السلام

پژوهشی پیرامون:

مرگ، برزخ و قیامت

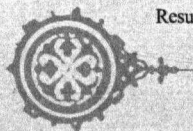
نویسندگان:

موسی شاملی ♦ محمدعلی شاملی

سرشناسه	شاملی، محمدعلی
عنوان و نام پدیدآور	: پژوهشی پیرامون مرگ و برزخ و قیامت / مولف محمدعلی شاملی، موسی شاملی.
مشخصات نشر	: قم: مرکز نشر کتاب، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۶۶۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۲۲-۹۳-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: مرگ -- جنبه های قرآنی
موضوع	: Death -- Quranic teaching
موضوع	: برزخ -- جنبه های قرآنی
موضوع	: Intermediate state -- Islam -- Quranic teaching
موضوع	: برزخ -- احادیث
موضوع	: Intermediate state -- Islam -- Hadith
موضوع	: معاد -- جنبه های قرآنی
موضوع	: Resurrection (Islam) -- Quranic teaching
موضوع	: رستاخیز -- جنبه های قرآنی
موضوع	: Resurrection -- Quranic teaching
شناسه افزوده	: شاملی، موسی، ۱۳۲۴-
رده بندی کنگره	: BP۱۰۴
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۱۵۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۰۸۸۸۶۶

شناسنامه

اسم کتاب: پژوهشی پیرامون مرگ، برزخ و قیامت

نویسندگان: موسی شاملی، محمدعلی شاملی

ناشر: انتشارات مرکز نشر کتاب

طرح جلد و صفحه آرایی: حسین سپهری ۰۹۱۷۴۳۳۳۵۹

چاپ: مرکز نشر کتاب

نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۳۹۸

قیمت: ۱۲۰/۰۰۰ تومان

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۲۲-۹۳-۱

کلیه حقوق برای نویسندگان محفوظ است

فهرست مطالب

۲۳	پیشگفتار.....
۲۹	مقدمه.....
۲۹	هدف از طرح مبحث معاد.....
۳۰	عنوان اول: رابطه‌ی دنیا و آخرت.....
۳۵	عنوان دوم: شباهت‌ها و تفاوت‌های دنیا و آخرت.....
۳۶	الف) شباهت‌های دنیا و آخرت.....
۳۶	ب) تفاوت‌های دنیا و آخرت.....
۳۹	عنوان سوم: آثار ایمان و اعتقاد به معاد.....

بخش اول: اجل، مرگ و احتضار

۴۵	اجل و اقسام آن.....
۴۵	۱- اجل مسمی.....
۴۵	۲- اجل معلق.....
۵۰	مرگ.....
۵۰	چیستی و حقیقت مرگ.....
۵۲	الف- حقیقت و چیستی مرگ در روایت امیرالمؤمنین علیه السلام
۵۳	ب- حقیقت و چیستی مرگ در روایت امام سجاد علیه السلام ...
۵۴	ج- حقیقت و چیستی مرگ در روایت امام باقر علیه السلام

پژوهشی پیرامون مرگ، برزخ و قیامت

- ۵۴..... د- حقیقت و چیستی مرگ در روایت امام صادق علیه السلام
- ۵۵..... ه- حقیقت و چیستی مرگ در روایت امام کاظم علیه السلام
- ۵۶..... یاد مرگ
- ۵۶..... ضرورت یاد مرگ در روایات
- ۶۰..... آثار و فوائد یاد مرگ
- ۶۳..... فرار از مرگ
- ۶۳..... عدم امکان فرار از مرگ و دفع آن
- ۶۳..... عدم امکان فرار از مرگ و دفع آن در قرآن
- ۶۵..... عدم امکان فرار از مرگ و دفع آن در روایات
- ۶۷..... ترس از مرگ
- ۶۷..... چه کسانی از مرگ می ترسند؟
- ۶۸..... علت حقیقی ترس از مرگ
- ۶۸..... (۱) ایمان نداشتن به معاد
- ۶۹..... (۲) دل بستگی بیش از حد به دنیا
- ۷۰..... (۳) خالی بودن ستون حسنات و پر بودن ستون سیئات نامه عمل
- ۷۱..... (۴) جاهل بودن به حقیقت مرگ
- ۷۳..... احتضار (جان کندن و حضور مرگ)
- ۷۳..... واژه احتضار در لغت و اصطلاح
- ۷۴..... رویدادهای زمان احتضار (علائم قطعی مرگ)
- ۷۴..... الف) جمع شدن دو ساق پای محتضر کنار هم
- ۷۵..... ب) رسیدن جان به گلوگاه
- ۷۵..... ج) ناامیدی دیگران از شفا یافتن محتضر
- ۷۶..... د) یقین محتضر به جدایی از دنیا
- ۷۶..... ه) حضور ملک الموت و یا فرشتگان قبض روح در زمان احتضار برای گرفتن جان
- ۷۷..... و) تجسم و تمثیل یافتن اموال و اهل و عیال و فرزندان و اعمال در نظر محتضر
- ۷۹..... فرشته مرگ (ملک الموت «عزرائیل»)
- ۸۱..... سؤال: قبض ارواح از بدن‌ها توسط چه کسی صورت می گیرد؟

فهرست مطالب

کیفیت قبض روح تعداد کثیری از افراد در آن واحد توسط ملک الموت	۸۴
کیفیت روبرو شدن و قبض روح ملک الموت با افراد	۸۶
احتضار و مرگ مؤمن	۸۷
مشتاق بودن مؤمن به مرگ	۸۷
مرگ کفار گناهان مؤمن	۹۳
دور شدن شیطان در هنگام مرگ مؤمن	۹۴
مرگ ناگهانی مؤمن	۹۵
نشانه‌های فرارسیدن مرگ مؤمن	۹۵
حالت مؤمن هنگام مرگ	۹۷
گریه فرشتگان و درهای آسمان و مکانهای عبادت مؤمن برای مرگ او	۹۷
کیفیت روبرو شدن ملک الموت با مؤمن و چگونگی قبض روح او	۹۸
با گفتار خوش و سلام و مژده دادن به بهشت	۹۸
ایستادن ذلیلانه در برابر مؤمن	۹۹
دل‌داری دادن ملائکه به مؤمن و قبض روح او با آرامی و مدارا	۱۰۰
دور کردن شیطان و تلقین شهادتین به مؤمن	۱۰۱
احتضار و مرگ کافران و مشرکان	۱۰۲
پشیمانی کافران و درخواست بازگشت	۱۰۲
اقرار مشرکان و کافران بر کفر و ورزی	۱۰۳
درستی کردن فرشتگان قبض روح با کافران	۱۰۳
خوار و ذلیل کردن کافران توسط فرشتگان قبض روح	۱۰۴
گرفتن جان کافران با شدت و سختی	۱۰۴
تسلیم و انکار کافران در هنگام قبض روح توسط فرشتگان	۱۰۴
احتضار و مرگ مرتدین	۱۰۶
احتضار و مرگ ظالمان	۱۰۸
احتضار و مرگ فاسقان و مجرمان	۱۰۹
وحشت نمودن فاسقان و مجرمان با دیدن چهره‌ی ترسناک ملک الموت	۱۰۹
ایمان و توبه در حال احتضار و مرگ	۱۱۲

پژوهشی پیرامون مرگ، برزخ و قیامت

- ۱۱۲..... پذیرفته نشدن ایمان و توبه هنگام مشاهده نشانه‌های مرگ
- ۱۱۳..... سکران و سختیهای مرگ

بخش دوم: عالم برزخ «عالم قبر- عالم ارواح»

- ۱۲۱..... برزخ چیست؟
- ۱۲۲..... دلیل برو وجود عالم برزخ
- ۱۲۶..... فلسفه برزخ
- ۱۲۸..... زندگی برزخی چگونه است؟
- ۱۳۱..... آیا برزخ برای همه است یا برای گروه معینی؟
- ۱۳۳..... روح
- ۱۳۳..... ترکیب انسان از روح و جسم
- ۱۳۵..... روح مجرد از ماده
- ۱۳۹..... سؤال و جواب در قبر
- ۱۳۹..... سؤال کننده
- ۱۴۰..... سؤال از روح در قالب مثالی است یا از همین جسم مادی؟
- ۱۴۰..... سؤال از چه اموری؟
- ۱۴۲..... از چه کسانی سؤال می‌شود؟
- ۱۴۴..... فشار قبر و عذاب آن
- ۱۴۴..... فشار قبر بر جسم مادی است یا بر بدن مثالی؟
- ۱۴۵..... فشار قبر برای چه کسانی است؟
- ۱۴۵..... اسباب و عوامل فشار قبر
- ۱۴۸..... اسباب و عوامل برطرف کننده یا کاهش دهنده‌ی فشار قبر
- ۱۴۸..... ۱- قرائت بعضی از سوره‌های قرآن
- ۱۴۹..... ۲- مردن در زمان خاص
- ۱۵۰..... ۳- خواندن دعای خاص
- ۱۵۰..... ۴- نمازهای خاص
- ۱۵۳..... ۵- روزه گرفتن در ماه رجب

۶- حج	۱۵۳
۷- دوری از حرام	۱۵۴
۸- دوست داشتن اهل بیت علیهم السلام	۱۵۴
۹- دفن شدن در نجف اشرف	۱۵۴
۱۰- گفتن صد مرتبه «لا إله إلا الله محمد رسول الله» بعد از نماز مغرب	۱۵۴
۱۱- شهید شدن در راه خدا	۱۵۵
۱۲- کوتاه کردن شارب	۱۵۵
۱۳- صبر نمودن زن در برابر فقر و بد اخلاقی مرد و بخشیدن مهریه به همسرش	۱۵۵
۱۴- ترحم بازماندگان میت با نماز خواندن و استغفار و... برای او	۱۵۵
۱۵- درود و صلوات فرستادن بر پیامبر ﷺ	۱۵۶
۱۶- گذاشتن دو چوب تر همراه میت	۱۵۶
۱۷- زیارت امام حسین علیهم السلام	۱۵۷
۱۸- پاشیدن آب بر روی قبر میت	۱۵۸
ابعاد و ویژگیهای زندگی برزخی	۱۵۹
وضع حال مؤمنان در عالم برزخ	۱۵۹
لذت و راحتی برای مؤمنان در عالم برزخ	۱۵۹
وضع حال کافران و فاسقان در عالم برزخ	۱۶۱
داستان آیه الله گلپایگانی در تخت فولاد اصفهان	۱۶۶
داستان سفید شدن موی سردختر افندی از ملاحظه عذاب قبر مادر	۱۶۸
ملاقات آیه الله گلپایگانی با ارواح در وادی السلام نجف	۱۶۹
تکلم ملا محمد مهدی نراقی با روح مرده، در وادی السلام	۱۷۰
بهشت و جهنم برزخی	۱۷۴
تفاوت های بهشت و جهنم برزخی با بهشت و جهنم قیامت	۱۷۴
وادی السلام	۱۷۶
وادی برهوت	۱۷۸
تجسم ملکات در قبر	۱۸۰
تجسم ملکات در قبر و فوائد عمل صالح	۱۸۰

- تجشتم ملکات و داستان قیسم بن عاصم ۱۸۱
- استمرار حیات بعد از انتقال از دنیا ۱۸۴
- داستانی درباره‌ی وجود عالم برزخ و حیات روح بعد از مرگ ۱۸۶
- وجود ارتباط بین حیات برزخی و حیات مادی ۱۸۸
- ملاقات بعضی ارواح با بعضی از اولاد خود ۱۹۱
- حیات انبیاء در عالم برزخ ۱۹۳
- بهره‌مندی اموات از اعمال خیر بازماندگان ۱۹۵
- زیارت قبور ۱۹۷
- آثار و فوائد زیارت قبور ۱۹۷
- الف- فائده برای زائر اهل قبور ۱۹۷
- ب- فائده برای اهل قبور ۱۹۷
- زمان و آداب زیارت ۱۹۹
- سلام به اهل قبور ۲۰۰

بخش سوم: قیامت

- فصل اول: معاد در قیامت ۲۰۳
- معنای معاد ۲۰۳
- وقوع معاد حتمی است ۲۰۳
- دلایل و براهین اثبات وجود معاد ۲۰۴
۱. برهان حرکت ۲۰۴
۲. برهان حکمت ۲۰۵
۳. برهان عدالت ۲۰۶
۴. برهان قدرت ۲۰۹
۵. برهان رحمت ۲۱۱
- انکار معاد ۲۱۳
- دلایل منکرین معاد و پاسخ به آنها ۲۱۳
- انگیزه‌ها و عوامل انکار معاد ۲۱۶

فهرست مطالب

۲۱۶.....	۱- آزادی عمل در ارتکاب گناه و پیروی از هوای نفس
۲۱۷.....	۲- در خطر دیدن منافع زندگی پر زرق و برق دنیا
۲۱۹.....	آثار و پیامدهای انکار معاد
۲۱۹.....	(۱) تزلزل در ارزشهای اخلاقی و الهی و برخورد ارشیدن صفات رذیله
۲۲۰.....	(۲) فخر فروشی
۲۲۱.....	(۳) تحیرو سرگردانی در فکر
۲۲۱.....	(۴) محرومیت از درک معارف حق
۲۲۲.....	(۵) فرار از جهاد
۲۲۳.....	(۶) دل بستگی به دنیا و اطمینان به آن
۲۲۳.....	(۷) گمراهی و عذاب
۲۲۴.....	(۸) غفلت و غرور
۲۲۴.....	(۹) نپذیرفتن نبوت و معارف الهی
۲۲۵.....	معاد جسمانی است
۲۲۷.....	آیاتی که بیانگر معاد جسمانی است
۲۳۴.....	نمونه‌های بارزی از معاد جسمانی در قرآن
۲۳۵.....	۱- پیامبری که بعد از صد سال زنده شد
۲۳۷.....	۲- داستان حضرت ابراهیم و زنده شدن پزندگان
۲۳۸.....	شبهه‌ی آکل و ماکول
۲۴۳.....	فصل دوم: مالک روز قیامت
۲۴۵.....	فصل سوم: اوصاف و ویژگیهای قیامت
۲۴۵.....	الف- نزدیک بودن قیامت
۲۴۷.....	ب- ناگهانی بودن قیامت
۲۴۷.....	ج- پنهان بودن زمان وقوع قیامت
۲۴۸.....	علت پنهان بودن زمان قیامت
۲۵۱.....	فصل چهارم: نامهای روز قیامت
۲۸۵.....	فصل پنجم: علائم و نشانه‌های قیامت
۲۸۵.....	الف- اشرط الساعة

- ب- شکافته شدن ماه (شق القمر) ۲۹۱
- ج- آشکار شدن دود در آسمان ۲۹۳
- د- دگرگونی آسمانها ۲۹۳
- ه- تحوّل و دگرگونی در خورشید و ماه و ستارگان ۲۹۴
- و- تحوّل و دگرگونی زمین و کوهها و دریاها ۲۹۵
- ز- دمیدن اسرافیل در صور (شیپور) ۲۹۸
- نفخه‌ی مرگ ۲۹۸
- سؤال) با نفخه‌ی مرگ چه کسانی باقی می‌مانند؟ ۲۹۹
- نفخه‌ی حیات ۳۰۰
- ماهیت صور چیست؟ ۳۰۱
- فاصله بین دو نفخه چقدر است؟ ۳۰۲
- تعبیرات مختلف قرآن از نفخ صور ۳۰۲
- ح- دابّة الارض ۳۰۴
- فصل ششم: حسابرسی و سؤال در قیامت ۳۰۹
- حساب یعنی چه؟ ۳۰۹
- ویژگی حساب در قیامت ۳۱۰
- دقیق بودن حساب در قیامت ۳۱۰
- فائده سوال در قیامت ۳۱۴
- حسابگرها در قیامت ۳۱۴
- چه کسانی مورد محاسبه و سؤال قرار می‌گیرند؟ ۳۱۹
- در قیامت از چه می‌پرسند؟ ۳۲۱
- ۱- از نعمتهای الهی ۳۲۲
- ۲- از ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام و اولاد معصومین علیهم السلام آن حضرت ۳۲۳
- ۳- از قرآن و اهلیت پیامبر صلی الله علیه و آله ۳۲۴
- ۴- ۵- ۶- ۷- از نماز و زکات و روزه و حج ۳۲۴
- ۸- از اعضاء و جوارح (چشم، گوش، زبان، دست، پا و قلب) ۳۲۵
- ۹- ۱۰- ۱۱- از جوانی و عمر و مال ۳۲۵

۳۲۵.....	۱۳-۱۲- از ساختمان مسکونی و حیوانات
۳۲۶.....	۱۴- از اقترها و تهمت‌ها
۳۲۷.....	۱۵- از دختران زنده به گور شده
۳۲۸.....	۱۶- از حق الناس و ظلم در حق دیگری
۳۲۹.....	۱۷- از عهد و پیمان
۳۲۹.....	انواع حساب
۳۲۹.....	الف- کسانی که در قیامت حساب سهل و آسان دارند
۳۳۳.....	ب- کسانی که در قیامت حساب سخت دارند
۳۳۴.....	ج- کسانی که بدون حساب وارد بهشت می‌شوند
۳۴۴.....	د- کسانی که بدون حساب وارد جهنم می‌شوند
۳۴۶.....	فصل هفتم: نامه عمل در قیامت
۳۴۶.....	خصوصیات نامه عمل
۳۴۶.....	۱- ثبت همه‌ی اعمال
۳۴۹.....	۲- ثبت اسرار نهانی و سخنان در گوشی در آن
۳۵۰.....	۳- ثبت نیرنگ‌ها و توطئه‌ها در آن
۳۵۰.....	۴- ثبت آثار اعمال در آن
۳۵۰.....	۵- ثبت هر سخنی در آن
۳۵۱.....	نامه‌ی عمل اصحاب الیمین و اصحاب الشمال
۳۵۱.....	عکس العمل اصحاب الیمین
۳۵۳.....	عکس العمل اصحاب الشمال
۳۵۴.....	تعبیرات قرآن کریم از نامه‌ی عمل
۳۵۴.....	۱- صُحُف
۳۵۴.....	۲- طائر
۳۵۵.....	۳- زُبُر
۳۵۵.....	۴- کتاب
۳۵۵.....	۵- امام مبین
۳۵۶.....	نویسندگان نامه‌ی عمل

- ۳۵۷ خصوصیات و وظائف مأموران ثبت اعمال
- ۳۵۸ ۱- از اراده و تصمیم باطنی افراد با خبرند
- ۳۵۸ ۲- نوشتن حسنه برای نیت انجام کار نیک ...
- ۳۵۹ ۳- دور شدن مأموران ثبت اعمال از مجلس خصوصی مؤمنین
- ۳۶۰ انواع کتابهای ثبت اعمال
- ۳۶۰ ۱- نامه عمل شخصی
- ۳۶۱ ۲- نامه عمل امته
- ۱۶۳ ۳- کتاب جامع و عمومی (لوح محفوظ)
- ۳۶۱ ماهیت نامه‌ی عمل
- ۳۶۴ فصل هشتم: میزان سنجش اعمال در قیامت
- ۶۶۳ سؤال: سنجش کارهای مردم چگونه و با چه چیزی خواهد بود؟
- ۳۶۸ فصل نهم: شاهدان و گواهان در قیامت
- ۳۶۸ ۱) خداوند متعال
- ۹۶۳ ۳) امامان معصوم علیهم السلام
- ۳۷۰ ۴) فرشتگان
- ۳۷۰ ۵) زمین
- ۳۷۱ ۶) زمان
- ۳۷۱ ۷) اعضا و جوارح بدن
- ۳۷۳ ۸) وجدان انسان
- ۳۷۴ ۹) اعمال
- ۳۷۵ فصل دهم: تجسم اعمال در قیامت
- ۳۷۹ فصل یازدهم: چهره‌ی افراد در قیامت
- ۳۸۰ سفید رویان در قیامت
- ۳۸۰ الف - معصومین علیهم السلام
- ۳۸۲ ب- شیعیان
- ۳۸۳ ج - محبین و دوست داران علی علیه السلام
- ۳۸۴ د- مؤمنین و متقین

۳۸۵	هـ- عالمان دین.....
۳۸۶	سیاه رویان در قیامت.....
۳۸۶	۱- کافران مرتد و فاجر.....
۳۸۷	۲- کسانی که برخدا دروغ می‌بندند.....
۳۸۷	۳- مدعیان دروغین امامت.....
۳۸۷	۴- کسانی که همواره مرتکب گناه می‌شوند.....
۳۸۹	فصل دوازدهم: مؤمنین و متقین در قیامت.....
۳۹۲	فصل سیزدهم: کافر، مشرک و ظالم در قیامت.....
۳۹۴	آرزوهای آنان.....
۴۹۳	۱- آرزوی بازگشت به دنیا برای ایمان آوردن به خدا و رسول ﷺ.....
۳۹۴	۲- آرزوی داشتن شفیع.....
۳۹۴	۳- آرزوی بازگشت به دنیا برای اصلاح اعمال.....
۳۹۵	۴- آرزوی داشتن فدیة برای رهایی از عذاب.....
۳۹۷	۵- آرزوی مرگ برای رهایی از عذاب.....
۳۹۸	۶- آرزوی تبدیل شدن به خاک.....
۳۹۸	پشیمانی آنان.....
۳۹۸	۱- پشیمانی از کفر و عقائد شرک آلود.....
۳۹۹	۲- پشیمانی بخیلان از انفاق نکردن اموال در راه خدا.....
۴۰۰	۳- پشیمانی از دوستی با غیر متقین.....
۴۰۱	ذلت و خواری و رسوایی آنان.....
۴۰۳	مورد سرزنش و بازخواست بودن آنان.....
۴۰۴	در خسران و تباهی بودن آنان.....
۴۰۴	در یأس و ناامیدی بودن آنان.....
۴۰۵	ناتوان بودن در دفاع از خود و نداشتن دوستدار و شفیع و یار.....
۴۰۷	انکار و اعتراف آنان.....
۴۱۰	ترس و وحشت آنان.....
۴۱۱	درخواستهای و استمدادهای آنان.....

- ۱- مهلت خواستن ۴۱۱
- ۲- استمداد از معبودهای خویش ۴۱۱
- نبودن راه فرار و پناهگاه برای آنان ۴۱۲
- عذابهای آنان ۴۱۳
- ویژگیهای عذاب آنان ۴۱۳
- ۱- مضاعف بودن عذاب آنان ۴۱۳
- ۲- دائمی بودن عذاب آنان ۴۱۳
- نمونه‌هایی از عذاب برای آنان ۴۱۵
- (۱) محشور شدن به شکل‌های مختلف ۴۱۵
- (۲) داشتن بسترو پوششی از آتش ۴۱۷
- (۳) بسته شدن به غل و زنجیر ۴۱۷
- (۴) داشتن چهره‌ای زشت و عبوس ۴۱۹
- (۵) محشور شدن با چشمان تیره و کور ۹۱۴
- (۶) داشتن بوی بد و گند و عفن ۴۲۰
- (۷) داشتن میخهای آتشین در چشم ۱۲۴
- (۸) نمایان شدن شرمگاه ۴۲۱
- (۹) خوردن گوشت بدن و گردش زبان در دهان ۴۲۲
- (۱۰) آویزان شدن با زبان ۴۲۲
- (۱۱) خرد شدن استخوانها ۴۲۲
- (۱۲) گزیده شدن با اژدها و مار و عقرب و نوشیدن زهر آنها ۴۲۲
- (۱۳) محشور شدن به صورت موری کوچک ۴۲۳
- (۱۴) تازیانه خوردن ۴۲۴
- (۱۵) کشیده شدن با صورت بر روی زمین ۴۲۴
- (۱۶) داغ شدن صورت و پشت و پهلو ۴۲۴
- (۱۷) گره خوردن دستها بر گردنها ۴۲۵
- (۱۸) پیچیدن مار بر دور گردن ۴۲۵
- (۱۹) شعله کشیدن آتش از شکم و بیرون آمدن آن از دهان ۴۲۶

فصل چهاردهم: گفتگوها در قیامت	۴۲۷
گفتگوی خداوند	۴۲۷
۱- با پیامبران	۴۲۷
۲- با جهنمیان	۴۲۹
۳- با ظالمان و مجرمان	۴۳۰
۴- با کافران و مشرکان	۴۳۱
گفتگوی مشرکان و کافران با پیشوایان و رهبران آنان	۴۳۳
گفتگوی نگهبانان جهنم با کافران	۴۳۵
گفتگوی بهشتیان با جهنمیان	۴۳۶
گفتگوی منافقین با مؤمنین	۴۳۸
گفتگوی مستضعفین با مستکبرین	۴۳۸
گفتگو میان اعضاء و جوارح انسان	۴۴۱
فصل پانزدهم: صراط در قیامت	۴۴۲
انواع صراط	۴۴۲
حقیقت صراط در قیامت	۴۴۴
صراط راه پر خطر	۴۴۷
مردم در عبور از پل صراط مختلفند	۴۴۸
عواملی که موجب آسان شدن عبور از صراط می شود	۴۴۹
۱- حب فاطمه علیها السلام و امیرالمؤمنین علیه السلام و اولاد معصومین	۴۴۹
۲- پرستاری بیمار	۴۵۱
۳- وام دادن	۴۵۱
۴- شکوه نکردن از درد و بیماری	۴۵۱
۵- خواندن نماز به جماعت	۴۵۲
۶- روزه گرفتن در ماه رجب	۴۵۲
۷- خواندن نماز مخصوص در شب سیزده رمضان	۴۵۲
۸- تلاوت حکمت و آیات الهی	۴۵۳
۹- خوردن از دسترنج	۴۵۳

- ۴۵۳ ۱۰- وضوی کامل
- ۴۵۳ ۱۱- تهجد و نماز شب
- ۴۵۵ فصل شانزدهم: شفاعت در قیامت
- ۵۵۴ شفاعت چیست؟
- ۴۵۵ اجماع بر مشروعیت شفاعت
- ۴۵۷ شرائط و محدوده شفاعت
- ۴۵۷ شرط مقبولیت شفاعت شفیع
- ۴۵۸ شرائط شفاعت شونده
- ۴۶۰ شفاعت کنندگان
- ۴۶۰ ۱- انبیاء الهی و اوصیاء آنها
- ۴۶۰ ۲- پیامبر اسلام ﷺ
- ۴۶۱ ۳- فاطمه علیها السلام
- ۴۶۲ ۴- امیر المؤمنین علی و اولاد معصوم آنحضرت
- ۴۶۲ ۵- فرشتگان
- ۴۶۳ ۶- مؤمنین
- ۴۶۴ ۷- علماء
- ۴۶۴ ۸- شیعیان
- ۴۶۵ ۹- شهدا
- ۴۶۵ ۱۰- قرآن
- ۴۶۵ چند سؤال و شبهه درباره‌ی شفاعت
- ۴۶۵ الف) آیا شفاعت موجب تحریک و جرأت انسان بر ارتکاب به گناه نمی‌شود؟
- ۴۶۶ ب) آیا شفاعت همان واسطه‌گری و پارتی بازی نیست؟
- ۴۶۸ ج) آیا آیاتی که بیانگر شفاعت انبیاء است مربوط به شفاعت پیامبران در حال حیات آنها نیست؟
- ۴۶۹ د) آیا کمک خواستن از غیر خدا شرك نیست؟
- ۴۷۱ شفاعت در قرآن کریم

۴۷۴	فصل هفدهم: اعراف در قیامت
۴۷۴	اعراف چیست و کجاست؟
۴۷۶	اعراف در قرآن
۴۷۷	اعرافیان چه کسانی هستند؟
۴۸۱	اعراف در روایات
۴۸۴	رسالت مردان الهی اعراف
۴۸۵	فصل هجدهم: بهشت
۴۸۵	نامهای بهشت
۴۸۵	(۱) جَنَّةُ الْخُلْدِ
۴۸۶	(۲) جَنَّاتُ عَدْنٍ
۴۸۹	(۴) دارالمُقامه (اقامتگاه دائمی)
۴۹۰	(۵) صدق
۴۹۰	(۶) جَنَّتُ الْفَرْدُوسِ
۴۹۱	(۷) جَنَّتُ الْمَأْوَى
۴۹۱	(۸) جَنَّتُ التَّعِيمِ
۴۹۲	(۹) مُلْكٌ كَبِيرٌ
۴۹۲	مخلوق بودن بهشت و جهنم
۴۹۴	دلایل نافیین
۴۹۵	دلایل مثبتین
۴۹۷	جای بهشت و جهنم کجاست؟
۴۹۹	درهای بهشت
۵۰۱	راهیابی به بهشت
۵۰۱	اسباب و عوامل راهیابی به بهشت
۵۲۲	لذتهای بهشت برای بهشتیان
۵۲۳	لذتهای جسمانی بهشت برای بهشتیان
۵۲۶	باغهای بهشتی
۵۲۷	درختان بهشتی

۵۳۰	سایه های بهشتی
۵۳۱	نهرهای بهشت
۵۳۲	نوشیدنی های بهشتی
۵۳۵	خوردنی های بهشتی
۵۳۸	مساکن و غرفه های بهشتی
۵۴۰	تخت ها و پستی ها و بالش ها و فرش های بهشتی
۵۴۶	ظروف و جامهای بهشتی
۵۴۷	لباسهای بهشتی
۵۴۸	زینتهای بهشتی
۵۴۹	همسران بهشتی
۵۵۳	خادمان و ساقیان بهشتی
۵۵۵	لذتهای روحانی بهشت
۵۵۵	بهشتیان برخوردار از احترام خاص و ویژه
۵۵۶	بهشت برای بهشتیان محیطی از صلح و صفا و امنیت و آرامش
۵۵۸	بهشتیان برخوردار از دوستان موافق و رفیقان باوفا
۵۵۹	رضایت خداوند گواراتر از خود بهشت برای بهشتیان
۵۶۱	نظر خدا به بهشتیان و نظر آنها به خداوند
۵۶۲	شاد و مسرور بودن بهشتیان در بهشت
۵۶۴	بهشتیان آزاد و مورد تکریم و احترامند
۵۶۴	ملحق شدن فرزندان باایمان به بهشتیان
۵۶۶	فصل نوزدهم: جهنم
۵۶۶	اسامی و نامهای جهنم
۵۶۶	۱- جحیم
۵۶۷	۲- سَجّین
۵۶۷	۳- نار
۵۶۸	۴- حُطّمه
۵۶۸	۵- سعیر

۵۶۹	۶- آظی
۵۷۰	۷- هاویه
۵۷۰	۸- سَقَر
۵۷۱	دروازه‌های جهنم
۵۷۲	تعداد درهای جهنم
۵۷۴	جملاتی که بر سر درهای جهنم نوشته شده
۵۷۵	اوصاف جهنم
۵۷۵	۱- دارای درک و شعور
۵۷۷	۲- جایگاه بد و شوم برای دوزخیان
۵۷۸	۳- دارای صداهای وحشتناک
۵۷۹	۴- احاطه داشتن از جوانب مختلف بردوزخیان
۵۸۰	۵- بزرگ و عظیم
۵۸۰	۶- موجب ذلت و خواری جهنمیان
۵۸۱	۷- هیزم و آتشگیره‌های آن از انسانها و سنگها
۵۸۲	۸- فوق تصور بودن شدت و عظمت عذاب آتش آن
۵۸۳	۹- درهم شکننده و خورد کننده بودن آتش آن
۵۸۳	سازگاری عذاب دائمی جهنمیان با عدالت خدا
۵۸۷	هیزم و آتشگیره‌های جهنم
۵۸۷	۱- سنگها
۵۸۸	۲ و ۳- مشرکان و معبودهای باطل
۵۸۸	۴- کافران
۵۸۹	۵- ستمگران
۵۸۹	غذاهای جهنمیان
۵۸۹	۱- زَقُوم
۵۹۰	۲- غَسَلین
۵۹۱	۳- ضَرِیع
۵۹۲	۴- غذای گلوگیر

۵۹۲	 نوشیدنی‌های جهنمیان
۵۹۳	 ۱- حمیم
۵۹۴	 ۲- غشاق
۵۹۵	 ۳- صدید
۵۹۵	 لباس جهنمیان
۵۹۵	 قطران
۵۹۶	 موجبات جهنمی شدن
۶۳۹	 مدت اقامت در جهنم
۶۴۲	 چکیده‌ای از مناجات امیرالمؤمنین
۶۴۳	 فهرست منابع
۶۵۹	 بیوگرافی نویسندگان کتاب

www.ketab.ir

پیشگفتار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

درد و سلام بر اشرف مخلوقات عالم خاتم پیامبران محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ و بر سرور زنان عالم فاطمه

زهرا عَلَيْهَا السَّلَام

و درود و سلام بر امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَام و بر اولاد معصومین عَلَيْهِمُ السَّلَام آن حضرت

و درود و سلام بر منجی عالم بشریت مهدی موعود عَجَلُ اللَّهِ تَحْقِيقَهُ

حمد و ستایش مخصوص خداوندی است که بی نظیر و بی همتا و یگانه است. خالق آسمانها و زمین و پروردگار روح و ملائکه و جهان هستی است. عالم هستی تحت اختیار و سیطره اوست. خداوندی که حکیم، کریم، حلیم، صبور، شکیبا و مهربان است. خدایی که می میراند و زنده می کند و بازگشت همه به سوی او خواهد بود و مالک روز جزاست. در انتقام گرفتن از گنهکاران شتاب نداشته و از افکار و نیات و اعمال بشر آگاه است و به احدی ظلم نکرده و دادگاه و حساب و بهشت و جهنم و پاداش و عذابش عین عدالت است و عفو، غفران، فضل و رحمتش بی انتهاست.

ما هم خداوند را شاکریم که توانستیم درباره‌ی معاد که اصلی مهم از اصول دین است و آنقدر دارای اهمیت است که در قرآن کریم بعد از توحید، بیشترین آیات درباره‌ی آن وارد شده و شامل بیش از یک پنجم از آیات قرآن است، مباحثی را ارائه دهیم و این برای ما قطعاً، جز با مدد خواستن از ذات احدیت و توسل به معصومین علیهم‌السلام، بالأخص ذات مقدس امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌و فرجه‌الشریف و توفیق الهی و عنایات حضرات معصومین علیهم‌السلام، مقدور و ممکن نبود. ولی اطمینان داشتیم که با توسل و تلاش و کوشش، مدد و توفیق الهی شامل ما خواهد شد و نتیجه را خواهیم دید و لذا تمام همت و تلاش خود را بکار برده و در مدت حدود چهار سال، این کتاب را آماده نموده تا در اختیار شما عزیزان خواننده قرار گیرد.

تمام هم ما بر این بوده که برای طرح موضوعات مختلف این کتاب، ابتدا به قرآن کریم، و سپس به روایاتی که از حضرات معصومین علیهم‌السلام در این رابطه وارد شده، مراجعه کنیم و با آن استدلال نماییم چرا که:

اولاً: مباحث مهمی مثل بحث معاد را، خداوندی که عالم به تمام معنا است و مالک روز قیامت است و تمام دگرگونی‌ها و حوادث قیامت و معاد، جز با اراده و مشیت او نخواهد بود، می‌داند و معصومینی که علمشان لدنی است و با اذن و مشیت الهی، آگاه به عالم غیبند، از جهان پس از مرگ و معاد و قیامت با خبرند؛ چنانچه از امیرالمؤمنین علیه‌السلام روایت شده که فرمود: لو كشف الغطا ما ازددت يقیناً.

لذا به غیر از رجوع به قرآن و روایات امکان ندارد که کسی ادعا کند که می‌توانم درباره‌ی امر به این مهمی نگارشی داشته باشم

و ثانیاً وقتی استدلال با قرآن و روایات می‌کنیم خیالمان راحت است که در پیشگاه خداوند حجت و دلیل داریم که از خود چیزی نبافته‌ایم (هرچند فهم ما نسبت به آن ناقص است) و لذا ابتدا به روایاتی که در ذیل آن آیات وارد شده مراجعه نموده‌ایم بعد به کتب و نظرات علماء دین اعم از کتب اعتقادی و کلامی و تفاسیر اهل فن مراجعه نموده‌ایم و آدرس آن را در پاورقی آورده‌ایم.

اما خصوصیات کتاب حاضر (که آن را به «پژوهشی پیرامون مرگ، برزخ و قیامت» نام نهادیم) عبارتند از:

۱- کتاب دارای سه بخش است.

بخش اول: اجل، مرگ و احتضار.

بخش دوم: برزخ (عالم قبر- عالم ارواح).

بخش سوم: قیامت.

که هر کدام از بخش‌های این کتاب، فصول و مباحث متعددی را به خود اختصاص داده است.

۲- در مباحث این کتاب به ۸۶۵ آیه از ۹۵ سوره‌ی قرآن استناد شده است که آیه و ترجمه‌ی آن را در متن و آدرس آن آیات را در پاورقی ذکر نمودیم و در ضمیمه‌ای که در آخر کتاب آمده نام آن سوره‌ها و شماره‌ی آیات را آوردیم.

۳- در مباحث این کتاب علاوه بر استناد به قرآن کریم به ۴۴۶ روایت از کتب روایی معتبر نیز استناد نمودیم، و به خاطر اینکه مطالعه این کتاب برای عموم افراد ملال آور نباشد، در متن کتاب فقط به ترجمه‌ی آن روایات اکتفا نموده، ولی برای راحتی شما عزیزان دانش‌پژوه و روحانی و مبلّغ، برای مراجعه، اصل روایت با آدرس را در پاورقی آوردیم.

۴- در این کتاب از ۱۰۸ منبع، اعم از قرآن کریم و کتب تفسیری و روایی و کلامی و اعتقادی از کتب معتبر، استفاده شده است.

۵- چون مباحث بسیار گسترده بوده و ما هم لازم دانستیم در این کتاب قبل از آغاز مباحث معاد و قیامت مباحثی درباره‌ی مرگ و برزخ که بدون ارتباط با مباحث معاد نخواهد بود را مطرح کنیم که این خود دو بخش از کتاب را به خود اختصاص داده، لذا مطالب را بصورت مختصر بیان نموده و از طولانی شدن آن مباحث اجتناب نمودیم.

۶- برای اینکه برای شما عزیزان خواننده و دانش‌پژوه در مطالعه‌ی این کتاب ملال و خستگی دست ندهد، سعی نمودیم مطالب را به صورت دسته‌بندی شده با تیتروهای گویا بیاوریم و از تداخل بحث‌های مختلف با هم اجتناب نماییم.

۷- اگرچه سعی نمودیم، مطالب این کتاب را طوری تنظیم نماییم که برای غالب افراد اهل مطالعه قابل استفاده باشد، ولی بیشتر برای اهل تحقیق مخصوصاً طلاب علوم دینی و مبلغین قابل استفاده خواهد بود، چرا که می‌دانیم برای آنها اختصار مطالب مشکلی ایجاد نکرده و زمینه برای تحقیق بیشتر در کتابهای دیگر وجود دارد.

در خاتمه از اساتید و دانشمندانی که در این امر ما را راهنمایی نمودند، کمال تقدیر و تشکر را داریم و برای علماء و دانشمندانی که از کتب آنها بهره بردیم، آلهایی که در قید حیاتند بقای عمر با عزت و برکت، و کسانی را که دار فانی را وداع نمودند، رحمت و غفران و رضوان الهی را خواستاریم.

امیدواریم این مطالب مورد استفاده شما عزیزان قرار گرفته و مورد قبول و رضایت خداوند تبارک و تعالی و حضرات معصومین علیهم‌السلام قرار گیرد و موجب ذخیره آخرتمان گردد. و از خداوند مسئلت داریم به حق چهارده معصوم علیهم‌السلام به ما توفیق انجام فرامین الهی و ترک

پیشگفتار

معاصی و حسن عاقبت عنایت نموده و در سایه امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق درک معارف دین و نگارش کتب علمی و اعتقادی در مباحث دیگر را عنایت نماید.

آمِنْ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ

برای شادی ارواح طیبه‌ی شهدا و امام شهدا و علماء و اموات و حق داران صلوات
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

موسی شاملی - محمد علی شاملی

یکشنبه ۱۸ اسفند ۱۳۹۸ هجری شمسی

مطابق با ۱۳ رجب ۱۴۴۱ هجری قمری

روز میلاد با سعادت مولی الموحّدين امیرالمؤمنین علیه السلام